

༡༡། རྩི་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་གསུང་ཟིན་གྱིས་སྤྱ་བཀོད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྱིང་བ་ཞེས་བྲ་བ་ལས། སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དཔྱད་
བཞུགས་སོ། །

@01A གྲུ་༡༡༡། རྒྱལ་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མདོན་པར་རྩོགས་པ་བྱང་རྒྱལ་པ་རྣམ་པར་བསྐྱེམ་པའི་རྒྱལ་ཅིག་མ་གཅིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་མདོན་པར་རྩོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་

པ་བཞི་ཡིན་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྐྱོར་བ་དང་། མཐའ་དཔྱད་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བ་བཤད་པའི་རྩིས་སྤྱ་འབྲས་བྱ་ཆོས་སྐྱེ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
འབྲས་བྱ་ཆོས་སྐྱེ་དེ་རྒྱལ་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བ་

བསྐྱེམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་རྒྱར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བྱ་ཆོས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ། ལོངས་སྐྱེ། སྐྱལ་སྐྱེ་དང་བཞི་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ རྒྱལ་

ཅིག་མའི་སྒྲུང་བ་བཤད་པའི་རྗེས་སྐྱོ་ཆེན་སྐྱུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་སྐྱུ་དེ་དེ་བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་སྐྱུ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་དབྱེ་ན་
བཞི་ཡོད་དེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ། ཡེ་ཤེས་

ཆོས་སྐྱུ། ཡོངས་སྐྱུ། སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གཞུགས་སྐྱུ་གཉིས་པ་དེ་ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲུང་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། བྱུང་

སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྱིར་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་སྟེ་མདོར་བསྟུན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་འབྱུངས། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། གཙོ་བོར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསྐྱོམ་
སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱུང་

@02A ༄༄༅། །སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྱིར་བ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཞུགས་སྐྱུ་ནི། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་ཆོས་
ཅན། གཙོ་བོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་ཐལ།

གཙོ་བོར་པར་ཕྱིན་དུག་བསྐྱེམས་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཙོ་བོར་པར་ཕྱིན་དུག་ཉམས་སུ་སྒངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཁ་ཅིག །སྟོབ་ལམ་ན་རྣམ་མཁྱེན་སྟོམ་པ་
ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་པར་ཕྱིར་དུག་སྟོམ་པ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་པར་ཕྱིན་དུག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཅུ་བར་འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་རྣམ་རྟོགས་སྟོར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་སྟོམ་པའི་
རྣམ་རྟོགས་སྟོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། བྱལ་

སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། སྟོ་སྟིང་རྗེའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟིང་རྗེ་སྟོམ་ཞེས་པ་ལྟར། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྟོར་བའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་བསྟོམ་པ་ཡིན་གྱི། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་
བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་

རེ། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་རྣམ་རྟོགས་སྟོར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སྟོམ་པའི་རྣམ་རྟོགས་སྟོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྟོབ་
ལམ་ན་རྣམ་མཁྱེན་སྟོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། །

དེ་ན་རྣམ་མཁུན་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ན་མཁུན་གསུམ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སློབ་ལམ་ན་རྣམ་མཁུན་སློམ་པ་
ཡོད་པར་ཐལ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་ལམ་

@02B སློམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སློམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། གཉིས་པ་མཐའ་དཔུད་པ་ལ། འབྲས་བུ་འགྲུབ་བའི་དུས་འཆམས་དང་སྐྱའི་རྣམ་བཞག་ལ་
དཔུད་པ་དང་། དེ་ལ་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །དང་པོ་

ལ། དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པས་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆོ་ཆོས་ཅན། ཇི་སྟེད་པ་རྩུང་ཟད་མི་སྤང་ཞིང་།
དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཆོས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་ལག་མཐིལ་

དུ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཆོ་དེས་རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ལོངས་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་བ་
ཞེས་བརྗོད་དོ་ཟེར་ན། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པས་ཆོས་

ཅན་ཇི་སྟེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཆོས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་

པའི་སྟོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་གཉིས་
སྤང་རྒྱབ་ནས་ཚུལ་ཚུ་བཞག་ཏུ་སོང་བ་དེའི་གཟིགས་ངོར་ཤེས་

བྱ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དེའི་ཆོ་ཤེས་སྐྱིབ་ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་། ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་སྐྱུ་མངོན་དུ་
བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་

རྟོགས་པ་བྱང་རྒྱབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། ལུང་དེའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་ལག་
མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ན།

@03A ༄། །དེས་ཆོས་སྐྱ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ལུང་འདིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཉོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ཟེར་
ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་དེ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་

འདུས་བྱས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལམ་རིག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་དུ་མཛད་པས་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་རྒྱད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་
བརྗོད་དོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱོད་

དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཇི་ལྟ་བུ་ཉོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་བྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན། ཡོད་པ་ཆོས་ཅན།

དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྣམ་བཤད་ལས། སངས་རྒྱས་ནི་རྟག་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཟིགས་པའི་ངོར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་
པར་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་

བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི་ཇི་ལྟ་རྟོགས་པའི་
རྣམ་མཁུན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡོད་ཅིས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བས་དང་པོར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་མངོན་དུ་བྱེད། དེ་རྗེས་ཡོངས་སྐྱེ། དེ་རྗེས་སྐྱེལ་སྐྱེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

ཆོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན། བསོད་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་མཐར་མ་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་གྲུབ་
སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་

@03B དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དུས་མཉམ། བསོད་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ཡོངས་སྐྱེ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། ཆོགས་གཉིས་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་མ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། བྱས་པ་

ལ་ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་རྩལ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ། །ཞེས་པའི་ཐད་གྱིས་རྣམ་པའདད་ལས། མོགས་སྐྱས་ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ལོངས་སྐྱའི་བདག་རྒྱུན་དང་། ལོངས་སྐྱ་སྐྱལ་སྐྱའི་
བདག་རྒྱུན་བྱེད་པ་སྟུང་དོ། །ཞེས་པའདད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། ལྷང་དེའི་

དོན་ནི། ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱས་རང་གི་འབྲས་བུར་བྱུང་པའི་ལོངས་སྐྱའི་བདག་རྒྱུན་དང་། ལོངས་སྐྱས་རང་གི་འབྲས་བུར་བྱུང་པའི་སྐྱལ་སྐྱའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་ཅིས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག །འགྲེལ་པ་གཞན་དག་ན་རེ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀྱན་

རྩོབ་ཏུ་དོན་བྱུང་པར་ཅན་སྒྲུང་བ་བསྟེན་པའི་སྟོན་ས་ཞེས་པའདད་པ་མི་འཐད་དེ་པར་ཐལ། ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་དེ་ལོངས་སྐྱའི་བདག་རྒྱུན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། ལྷང་དེས་ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ།
རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལོངས་སྐྱར་སངས་རྒྱུ་ཆུལ་དང་། སྐྱལ་

སྐྱར་སངས་རྒྱུ་ཆུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བས་ལོངས་སྐྱ་དང་སྐྱལ་སྐྱ་
ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པའདད་ལས། ལོངས་སྐྱས་

བདག་རྒྱུན་བྱས་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་མཚོག་གི་སྤྱལ་པའི་སྐྱེ་དེའི་ཆོ་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པའི་སྐྱེའི་བྱེ་བྲག་འགའ་
ཞིག་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དང་དངོས་རྒྱ་ཚོགས་པ་ཆར་གཅིག་

ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བྱལ་པའི་རྩལ་དུ་ཐོབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལོངས་སྐྱེ་དང་དངོས་རྒྱ་ཚོགས་པ་ཆར་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་འབྲེལ་པ་
བྱལ་པའི་སྤྱལ་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱལ་པ་པོའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་

@04A ༄༄༅། །ཐལ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འོ་ན། དེ་འདྲའི་ཁྲབ་པ་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་རང་རྒྱད་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་
ཁས། འདོད་ན། དེས་སྟོན་པ་ཤྲུག་ཐུབ་པ་སྤྱལ་པ་པོའི་

སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་དེ་རྒྱལ་པོ་གཞིན་རྩེན་བྱལ་གྱི་ཉིན་ལ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ལོངས་སྐྱེ་དང་
དངོས་རྒྱ་ཚོགས་པ་ཆར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བྱལ་པའི་སྤྱལ་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ།

བྱང་སེམས་རྒྱལ་མཐའ་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ། དེའི་སྤྱལ་པ་ཁམས་འོག་མ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་དེ་དང་དྲུས་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སངས་རྒྱས་པའི་དྲུས་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག །འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།

པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྤྱི་སྐད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱང་སེམས་རྒྱལ་མཐའ་བ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ། དེའི་སྤྱལ་པ་ཁམས་འོག་མ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ། ས་བཅུ་པའི་རྒྱལ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་

གྱི་གཟིགས་ངོར་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྤང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཆར་ཏེ། དེའི་ཆོ་དེས་བདེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་བྱི་མ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེས་རང་གི་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པར་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་

དུ་རྟོགས་པའི་ཆོ། བྱང་སེམས་རྒྱལ་མཐའ་བས་ཤེས་སྐྱིབ་ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་། ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་དེས་བདེན་

པ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་བྱི་མ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་སྐྱུན་མཐའ་བས་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་ཐལ། དེས་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་སྐྱུ་
མངོན་དུ་བྱས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་མངོན་དུ་

@04B བྱས་པར་ཐལ། དེས་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་ལ་སྤྲར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་ལ་སྤྲར་ལྡང་མི་སྲིད་པའི་ཚུལ་
གྱིས་མ་ཉམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མཉམ་བཞག་དེ་ལས་སྤྲར་ལྡང་མི་སྲིད་པ་གང་

ཞིག །དེས་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆོ་དེ་ལས་སྤྲར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྒྲུམ་པའི་འཕེན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཏང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱ། ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་སྐྱུན་མཐའ་བས་ཡང་དག་
མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཡང་

དག་པའི་མཐའ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཙམ་ལ་བྱས་ནས། དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་དེ་ལ་སྤྲར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་བྱེད་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་བྱི་བྱལ་གྱི་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་
མཐར་བྱས་ནས། དེ་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་བྱས་པར་བཞག་པ་རྣམས་ནི།

སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་དུ་སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བས་འཐད་པར་དགའོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐྱའི་རྣམ་གཞག་དཔྱད་པ་ལ།
སྐྱ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་རང་རང་གི་སྒྲུབས་སུ་བཤད་ལ། འབྲས་བུ་

ཆོས་སྐྱ་སྐྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཁ་ཅིག །སྒྲོར་བཞི་པ་སྒྲོམས་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཁ་ཅིག །མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྒྲོམས་
སྒྲོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་མི་

འཐད་དེ། སྒྲོར་བཞི་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་མཁུན་དང་། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་མཁུན་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་
ལ། རང་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་

བསྒྲོམས་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱའི་མཚན་ཉིད། སྒྲོར་བཞི་བསྒྲོམས་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ།
འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱ་དེ། སྒྲོར་བཞིས་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་

@05A ༄། །བསྐྱེམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་དེ་ལ་དབྱེན། རང་དོན་དོན་དམ་པའི་སྐུ། གཞན་དོན་ཀྱན་རྫོབ་པའི་སྐུ་དང་གཉིས་སུ་ཡོད། ཡང་དེ་ལ་དབྱེན། རོ་བོ་
ཉིད་སྐུ། འོངས་སྐུ། སྤྱལ་སྐུ་དང་གསུམ་ཡོད། ཡང་

དེ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། འོངས་སྐུ། སྤྱལ་སྐུ་དང་བཞིར་ཡོད། ཡང་དེ་ལ་དབྱེན། རོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ཆོས་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། འོངས་སྐུ་སྤྱལ་སྐུ་དང་ལྔར་སྟོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་
གྲགས་པས་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་འབྲེལ་པར་བཤད། ཡང་དེ་ལ་

དབྱེན། རོ་བོ་ཉིད་སྐུ། འོངས་སྐུ། སྤྱལ་སྐུ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་ལྔར་སྟོབ་དཔོན་སྒྲིག་པའི་དོ་རྗེས་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་འབྲེལ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྟོང་བ་ལ།
ཁ་ཅིག །རོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་འགྲིག །ཡང་ཁ་ཅིག །འོང་སྐུའི་སེན་མོ་ཟངས་

མདོག་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྐྱབ་ཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁ་དོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལོང་སྐྱའི་

དབུ་སྐྱ་བྱང་བ་ལྟར་གནག་དེ་ནག་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དམར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁ་དོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ནག་པོ་མེད་ན་སྟོང་མེད་
དགོས་པར་ཐལ། སྟོང་ནག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ནག་པོ་

ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། པགས་པ་གསེར་མདོག་དེ་སེར་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དེ་དམར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རྒྱལ་བ་སྤྲན་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་པགས་པ་གསེར་མདོག་

@05B མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ལ་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་པགས་པ་གསེར་མདོག་ཅེས་པ་པགས་པའི་མདོག་ལྷགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སེར་
པོ་མ་ཡིན་པར་གསེར་འབྲེང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བ་ལང་བྲ་བོ་དེ་བྲ་བོ་

ཡིན་པར་ཐལ། ཡོང་སྐྱེའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དེ་དམར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་དང་ཁ་དོག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། བྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་

པ་ཡིན་ཏེ། ལྡན་པའི་བྱད་པར། བུལ་བའི་བྱད་པར། ངོ་བོའི་བྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཟག་མེད་ཡི་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉར་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲིབ་
གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་

སྟོང་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཅིས་པའི་གཞུང་འདིས། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དེ། ཟག་མེད་ཡི་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉར་གཅིག་དང་ལྡན་པར་
དངོས་སུ་བཤད་པར་ཐལ། སྟོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ངོ་

བོ་ཉིད་སྐྱེ་དངོས་སུ་བཤད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཅིས་པའི་གཞུང་འདི། བྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། ཞེས་པའི་གཞུང་དང་།
མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །བྱལ་སྟེ། རྣམ་

བཤད་ལས། ཚིགས་བཅད་སྟེ་ཕྱི། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་མི་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་གང་དག། ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་སྟེ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞིན་
མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟག་པ་མེད་པ། ཞེས་

བཤད་པའི་ཕྱིར། ཨ། མཐའ་དབྱུང་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ །དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དགག་བྱ་སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱི་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱའི་
མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཚོས་

@06A ༄༄༅། །ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། འགོག་
བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན།

ཟེར་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། བྱོད་འགོག་བདེན་དང་གཅིག་གང་ཞིག། བྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། བྱོད་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙམ་པ་

ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བུམ་པ་བདེན་མེད་ཆོས་ཅན། བྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱབ་པར་ཐལ།
བྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན།

དགག་གཞི་གཤགས། ཁ་ཅིག །བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། བྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱབ་པ་འགྲིག །ཟེར་ན། མི་མཚུངས་སོ། ཁ་ཅིག །རྒྱན་མཐའ་

བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ། སློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བུལ་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བདེན་འཛིན་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བདེན་འཛིན་གྱི་

རྟོགས་པ་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་། མ་གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་བུལ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྒྱན་མཐའ་བས་ཆོས་ཉིད་དྲི་བུལ་གྱི་འགོག་པ་ཐོབ་པར་ཐལ།
དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་སློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བུལ་

པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་འདོད་ན། རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་ཉིད་བྱི་བྱལ་གྱི་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐར་བྱས་ནས། དེ་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་བྱས་པར་བཞེད་པ་རྣམས་ནི། སངས་རྒྱས་མཐོབ་
བར་དུ་སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་

@06B བས་འཐད་པར་དགའོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདེན་འཛིན་དང་བྲལ་ན་དེ་དང་བྲལ་བའི་བྲལ་བ་ཐོབ་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་དེ། བདེན་འཛིན་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་

མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་བྲལ་བ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། བྲལ་པ་འགྲིག་ །ཟེར་ན། མི་མཚུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ །དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་
དེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་

ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འགོག་བདེན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་

འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། འགོག་བདེན་ཡིན་པར་ཐལ། འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། མ་གྲབ་ན།
དེར་ཐལ། སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མཐར་ཐུག་

པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་འཆ་མས་ལ། བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། གནས་
ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དག་པ་གཉིས་

ལྡན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་
ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པ་

ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པའི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་ན། ཆོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་ཡིན་ན། ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག །དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་དེ། དེའི་མཚན་

@07A ༄། ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ་
ཁོན་རེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཡིན་ན། ཆོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་

པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིག་ཤེས་རང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིག་ཤེས་སུ་སོང་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། རིག་པའི་རྗེས་
འབྲང་རོ་བོའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་

རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། འགྲེལ་

པར། སྐྱུ་སྟག་མ་གསུམ་པོ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །སྟོན་པ་
ལྷན་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་

སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ཟེར་ན་མི་མཚུངས་སོ། །ཁ་ཅིག །སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པར་ཟད་པར་སྤངས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐྱུ་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འབྲས་བྱ་ཆོས་སྐྱ་ཆོས་ཅན།
མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་

ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་དང་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་པོ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འབྲས་བྱ་ཆོས་སྐྱ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ།
མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གསལ་གཉིས་ཀ་

གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་དེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་
རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་། རྩོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་རོ་

@07B བོ་ཉིད་སྐྱུ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། སངས་རྒྱས་
འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། བྱལ་པ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཉི་ལེ་ཞི་བའི་ཉིར་ཞིའི་དབྱིངས་དེ། ཆོས་དབྱིངས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་བའི་དབྱིངས་ལ་སྟོམས་པར་

འཇུག་པའི་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་
སྟོན་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། རོ་བོ་ཉིད་སྟུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་

ལས། འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་ཕྱིར། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྟོན་མེད་དེ། དེའི་དོན། རོ་བོ་
ཉིད་སྟུ་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོང་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་དར་ཁྲིག་དང་། གསེར་འཕྲེང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཡིན་ན་རོ་བོ་ཉིད་སྟུ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་པར་
ཐལ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྟུ། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་

པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་ཁྲིལ་ལས། ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
སྐྱ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྟོང་ཉིད་བདེན་མེད་མངོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་དེ་བོ་ཉིད་སྐྱ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་དར་ཁྲིལ་ལས། དེ་དང་མཐུན་པར་
བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་དོ་

@08A ༄༄༅། །དེ་ཉིད་སྐྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དེ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་མཆམས་ལ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པས་

ཁྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན།
སངས་རྒྱས་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་

སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དེ་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཡང་མ་ཡིན། དེ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་

ཏན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་
པས་བྱུང་ཟེར་ན། སངས་རྒྱུ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། དེར་

ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱུ་བདེན་པར་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་ན།
སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པས་མ་བྱུང་ཟེར་ན། དེ་བྱུང་པར་ཐལ།

དེ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱུ་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྐྱེ་མ་ལས། འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱུ་
བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་

གྱི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་བདེན་པས་སྒྲོང་པ་དེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་གི་རྟེན་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ངི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་
གང་ཞིག །གནས་གྱུར་བ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་འགྱུར་རུང་ཡིན་

@08B པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་འགྱུར་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་འགྱུར་རུང་གི་རིགས་ཤིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་པོ། །སྐྱ་ལྷག་མ་
གསུམ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་ཞེས་སོགས་གྱི་སྐྱབས་སུ་སྒྲོར་བ་ནི། དེ་ཡང་

ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་བཞི་ཡིན་པས་ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ། ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱ་གསུམ་ཆོས་ཉིད་གྱི་སྐྱ་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ལས། འཕྲོས་ཤིང་འཕྲོས་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱ་
གསུམ་ཆོས་ཉིད་གྱི་སྐྱ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན། ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་དང་པོ་

ལྟར་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱ་གསུམ་ཆོས་ཉིད་གྱི་སྐྱ་དང་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། སྐྱ་ལྷག་མ་གསུམ་ཞེས་སོགས་

གྱི་གཞུང་འདི་གསུངས། གཞུང་འདིའི་དོན་ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱ་གསུམ་ཆོས་ཉིད་གྱི་སྐྱ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་ཆོས་ཉིད་གྱི་སྐྱའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་དེ་དང་ངོ་བོ་ཐ་
དད་མ་ཡིན་གྱང་། དེ་གསུམ་དེ་དང་ཐ་དད་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།

གཏུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོད་ཡུལ་དང་། ལོངས་
སྐྱ་དེ་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཡན་ཆད་གྱི་སྟོད་ཡུལ་དང་མཆོག་གི་སྐུལ་སྐྱ་

དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལས་དག་ཡན་ཆད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོད་ཡུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡོད་དེ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་
ལུགས་ལ། གང་ཕྱིར་དབེན་པས་དབེན་གྱུར་ལས། །ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་

དུ་འདོད། །ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་དེ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡུལ་ཡོད་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་

@09A ༄། །བྱ་བ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་མེད་པར་ཐལ། དེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཁས། འདོད་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་
སངས་རྒྱལ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་གི་མངོན་སུམ་གྱི་

སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱལ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་
པོ་སངས་རྒྱལ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་

སངས་རྒྱལ་ལས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་། ཁ་ཅིག །ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་སངས་རྒྱལ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་ལོ་ནའི་
ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་

ཆོས་ཅན། འཕགས་པ་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་འཕགས་པ་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་རྟོགས་

པའི་སོ་སྤྱོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྟོགས་པའི་སོ་སྤྱོ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་
སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་

བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོ་མི་
རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་

པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོ་ལ་སྤྱོད་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་མི་རྟག་པ་ལ་སྤྱོད་འཇུག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོ་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོ་འི་མི་རྟག་པ་
གཉིས་པོ་དེ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་སྟོས་

@09B ཏེ། གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་
མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་

པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ། འོན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པའི་སློ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མངོན་སུམ་
དུ་སྒྲུང་བ་གང་ཞིག། །དེས་དེ་མངོན་

སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པའི་སློ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། སློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། །རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད། །ཅིས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་རྟག་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
ཁྲབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་

ལ་དེ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། བྱང་རྒྱུ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆོད་མེད་དང་། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉིད་གཅིག་པོ་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས།
གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཐར་དཔྱད་པ་ལ། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་
འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མིག་གི་ནྟུང་པར་ཤེས་པ་

@10A ༄། ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་བྱལ། ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་
དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་

ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡིད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ན་མ་བྱལ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ན་མ་

ཁྱབ་ཤིང་འདོད་ན། གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། ཁ་ཕྱིར་ལྟས་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་ནང་ལྟས་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་

འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་པོ་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེའི་རྒྱུད་གྱི་འགོག་སྟོམས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཤེས་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡེ་

ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་གྱིས་ནི། སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིས་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་
འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་

ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པ་ལྷུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་
འགོག་སྟོམས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེ་རྒྱུད་

ལྷན་གྱི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་རགས་པ་རྒྱད་ལ་མི་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྣམ་ཏེ། དེ་ཡིན་ན།
ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་རགས་པ་རྒྱད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག

@10B ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། མཐར་གནས་སྒྲིམས་འཇུག་དགྲུ་ལ་སྒྲིམས་
པར་འཇུག་རྣམ་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་

ཤེས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་ཡིན་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གསེར་འཕྲང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་
ནོ། །གཞན་དག་ན་རེ། དེ་དག་གི་ལྟར་ན། ཞེས་

སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྒྲོར་བ་ལ་ཁ་ཅིག །བྱུང་པར་གསུམ་ལྷན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ། ལོངས་སྐྱ། སྤུལ་སྐྱ་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ། འཕགས་པ་གྲོལ་

སྤྲེལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྟེང་དུ་སོང་། དེས་ན་འཕགས་པ་གོལ་སྤྲེལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །ཟེར་ན། དེས་དེ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།
དེས་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་

དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྱལ་སྐུ་

གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདིས། འཕགས་པ་གོལ་སྤྲེལ་ལ་གཞོན་གྱིད་ཡང་དག་དུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕངས་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་གོལ་སྤྲེལ་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་

འདོད་ལན་འདེབས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུར་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། གཞན་ཡང་། འཕགས་པ་གོལ་
སྤྲེལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། སྟོང་

@11A ༄། །ཕྱག་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས། གཞུགས་གྱི་སྐུ་དང་ཆོས་གྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐུ་མཐོང་པར་འཆའ་པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བྱང་འདི་
སྐུ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེས་སྟོང་།

ཕག་བརྒྱ་པ་རྒྱ་ཁི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་དེ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཉི་རྒྱང་ལས། ཡང་གང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྒྱུ་ཡིན་པའི་
ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་དེ་རྣམས་ཀྱང་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེན།

བྱང་རྒྱལ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། ཁྲིམ་དང་། ཉི་མི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་གང་ཞེ་
ན། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་ཡེ་ཤེས་

ཆོས་སྐྱུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཟུན་སྒྲུང་ལས། ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ཉིད་སྤྱོད་གྱིས་སྒྲོང་པར་བཞེད། །ཅེས་བྱ་པའི་རྩལ་གྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ཉིད་རིགས་

པ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དང་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་ཡང་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཕགས་པ་གྲོལ་སྤེའི་འདོད་པ་བསྐྱར་ནས་དེ་ལ་
གཞོད་བྱེད་འཕེན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་

འདིས་འཕགས་པ་གྲོལ་སྤེས་ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་བཞེད་པར་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་གྲོལ་སྤེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་
གནས་ཡང་དག་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ལོག་ལྟ་

མངོན་གྱུར་པ་རྒྱད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་སྐབས་གནས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟ་མངོན་གྱུར་པ་རྒྱད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཡི་
ཤེས་ཆོས་སྐྱ་སྐབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་

@11B པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། ཁ་ཅིག །འཕགས་པ་གྲོལ་སྤེས། ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ཁྲིའི་
རྣམ་འགྲེལ་ལས། མངོན་རྟོགས་བདག་ཉིད་བདུན་ཡིན་ཕྱིར།།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བྱ། །ཤེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེས་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི། བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མངོན་རྟོགས་དེ་ལ་མ་བྱེན་པ་
གསུམ་དང་སྟོར་བ་བཞི་སྟེ་བདུན་དུ་གངས་ངེས་ཤིང་སྐབས་

བརྒྱད་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མངོན་རྟོགས་མེད་པར་ཞལ་གྱིས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ །བྱད་པར་གསུམ་ལྔ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡི་
ཤེས་ཆོས་ཅན། སྐབས་བརྒྱད་པའི་བསྟན་བྱའི་

གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེས་མ་བསྟུས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ། འོངས་སྐྱ། སྐྱལ་སྐྱ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པ་གང་ཞིག་ །དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱས་ཀྱང་མ་
བསྟུས། གཞན་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་མ་བསྟུས་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེས་ན་འཕགས་སངས་གཉིས་ཀས་གངས་ངེས་ལ་ཚོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ལ།
དེ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པར་བཞེད། ལྟོབ་

དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་སང་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་མི་ངེས་མི་ཚུད་དེ། །དེ་གཉིས་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དེ་གསུམ་དུ་གྲངས་མ་ངེས་
པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པས་དེ་ལྟར་

བཞེད་པ་གང་ཞིག། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། འཕགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་ལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ན། འོ་ན། བྱད་པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྐབས་བརྒྱད་

@12A ༄༄༅། །པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་མ་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད། འོངས་སྤྱོད། སྤྱོད་སྤྱོད་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་གང་ཞིག། །དེ་དེ་གསུམ་པོ་
གང་རུང་གི་ས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་

འདི་ལ་འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེས་ལན་དོན་མཐུན་ཞིག་མི་ཐེབས་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་འདི་གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག། །འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེ་གཞུང་འདིའི་
ཕྱོགས་སུ་སྤྱོད་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

དེས་དེ་ཐེབས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་རྟགས་མ་བྱལ་གྱི་ལན་དོན་མཐུན་ཞིག་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་བསྐྱུས་པ་གང་
ཞིག །འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེས་དེ་ལྟར་བསྐྱུས་པར་ཞལ་

གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱལ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་གསུམ་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་ལགས་ལས་ལགས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། གཞུང་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་
སྔ་བ་པོ་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་དང་དེའི་རྗེས་འབྲང་

རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ། འོངས་སྐྱུ། སྐྱལ་སྐྱུ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པར་བཞེད། དེ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་འདི་གསུངས། གཞུང་འདིའི་དོན་ནི། བྱད་པར་
གསུམ་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་སྐྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ། འོངས་སྐྱུ། སྐྱལ་སྐྱུ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པ་གང་ཞིག །དེ་དེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་།
དེས་ན་འཕགས་སང་གཉིས་ཀས་གངས་ངེས་

ལ་ཚོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྒྲིམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྐུ་ལ་སྐུ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་བཞེད། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
གྲུབ་སྟེ། ཉི་སྤང་ལས། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བཟོད་

@12B པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལོངས་སློད་རྫོགས་པའི་སྐུ། སྐུ་ལ་པའི་སྐུ་འོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འབྲེལ་པར། དེ་
ཡང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་

བཞི་ཡིན་པས། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཕགས་སངས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལ་མི་ཚོད་པར་ཐལ། འཕགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ། ལོངས་སྐུ།
སྐུ་ལ་སྐུ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་

བཞེད་པ་གང་ཞིག། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། དེ་དབྱེ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་གྱི། །ཆོས་ཀྱི་རབ་
དབྱེ་རང་བཞིན་ལ། །སོགས་པའི་སྐུ་གསུམ་

དག་གིས་འཇུག་ ཅིས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྐྱ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། སྐྱ་བསྐྱས་པར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་བཤད་པ་སྟོབ་དཔོན་སང་གི་བཟང་པོས་སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་
ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། རྣམ་པ་

ཀྱན་གྱི་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱ་ནི་གསུམ་པོ་ངེས་པར་ཐོབ་པར་ཤོག། ཅིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ལུང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་དུ་འདུས། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
ཞིང་། ལུང་ཕྱི་མའི་དོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་ཐམས་

ཅད་སྐྱ་གསུམ་དུ་འདུས་པར་སྟོབ་དཔོན་སང་བཟང་གིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཆོན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ནི། སྤྲགས་ཀྱི་ཕྱོགས་

ནས་ཀྱང་སྐྱ་བཞིར་གསུངས་ལ། རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་སང་གི་བཟང་པོས་ཀྱང་སྐྱ་བཞི་པར་མཇོད་པ་ནི་དབྱེ་བ་སྤྱུ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྐྱ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པར་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་
པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

@13A ཨོཾ། །སྐྱུ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་གང་ཞིག །དེ་སྐྱུ་དེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། འོན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་བཞིར་མ་འདུས་པར་ཐལ།

ལོངས་སྐྱུའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་གང་ཞིག །དེ་སྐྱུ་བཞི་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་འགྲིག །ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྤེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པར་འཇིན་པའི་སྒོ་ལོག་ཤེས་

ཡིན་པར་ཐལ། འཕགས་པས་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་གང་ཞིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་གངས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན། དེ་སྤང་བྱ་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་སྤང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེས་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །དེས་དེ་ཐོབ་ན། དེས་དེ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། འཕགས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡི། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱས་ཀྱང་། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་འཛམས་ལ། སེམས་མི་འགོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
འདིས་ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་གཉིས་ཀ་

དངོས་སུ་བསྟན་པར་འཛིན་པའི་འཕགས་པ་གྲོལ་སྒྲུའི་རྒྱུད་ཀྱི་སློང་འོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འཕགས་པས་དེ་ལྟར་བཞེས་པ་གང་ཞིག །གཞུང་འདིས་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་
ཁས། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་ཉིད་

དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་པའི་སློང་འོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲའི་སློང་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་དུ་
སངས་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་འགྲིག་དང་པོ་གྲུབ་

@13B སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མཉམ་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་འོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཐར་ལམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རོང་རྒྱུ་པ་ན་རེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བཞིན་

གྲངས་ངེས་པར་^(SHA)ད་པ་ནི་མཁན་པོ་ཡང་དག་རྣམ་སྟེང་མཛད་གྱི་བཞེད་པ་བསྐྱར་བ་ཡིན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། འབྲེལ་པར་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་ལ་
སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་

སྐྱེ་དང་པོ་བསྟན་ནས་གཉིས་པ། ཆོས་གྱི་སྐྱེ་སྟོས་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད། ཅས་དང་། དེ་ལྟར་སྐྱེ་གཉིས་པ་བསྟན་ནས་གསུམ་པ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟ་སྐྱེ་གསུམ་པ་
བསྟན་ནས་བཞི་པ་སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་

སྟོབ་དཔོན་གྱི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐབས་བརྒྱད་པའི་འབྲེལ་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འབྲེལ་པ་དོན་
གསལ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག།

གཞན་དག་ན་རེ། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐལ་འབྱུར་དེ་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཇུག་པར་ཐལ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་གཞུང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱེ་བ་པོ་
ཡིན་པ་གང་ཞིག་གཞུང་དེས་ཐལ་འབྱུར་ཡང་དག་ཅིག

བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་གཞོད་བྱེ་ཡང་དག་ཏུ་འབྱུག་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཚོལ་བས་ཚར་གཅོད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཐལ་

འགྱུར་དེ་འཕགས་པ་གྲོལ་སྤེལ་ཆེས་འབྲང་ནམས་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བར་ཁས་སྒྲུང་དགོས་བསམ་སྟམ་མོ། ༥ །མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཟུགས་སྐྱུ་

@14A ལྷ། །མཐར་ཐུག་ཆོས་ཅན། འོངས་སྐྱུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དགག་གཞག་སྒྲོང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག། དེས་པ་ལྷན་
ལྷན་གྱི་གཟུགས་སྐྱུ་འོངས་སྐྱུའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་མི་ལྷན་པའི་

གཟུགས་སྐྱུ་སྐྱུལ་སྐྱུའི་མཁན་ཉིད་ཟེར་ན། འོངས་སྐྱུལ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། འོངས་སྐྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། མཁན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་པ་ལྷ་དང་ལྷན་པ་གང་ཞིག། གཟུགས་སྐྱུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱུལ་སྐྱུ་ཡིན་

པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་མི་ལྡན་པ་གང་ཞིག །གཟུགས་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། རེས་པ་ལྷ་ལྡན་གྱི་གཟུགས་སྐྱུ་མཐར་ཐུག །ལོངས་སྐྱུའི་མཚན་ཉིད།
རེས་པ་ལྷ་ཡང་ཡོད་དེ། གནས་རེས་པ་

ལོག་མིན་སྐྱུག་པོ་བཀོད་པ་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ། ཆོས་རེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འབའ་ཞིག་གསུང་པ། འཁོར་རེས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཤ་སྟག་གིས་བསྐྱོར་བ། སྐྱུ་རེས་པ་མཚན་
དཔེ་གསལ་རྩོགས་གྱིས་སྒྲས་པ། ཏུས་རེས་པ་

ཇི་སྟོན་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་བཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུད་པ་སྟོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལོངས་སྐྱུའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། ལོངས་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེའི་ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།

དེ་ལོངས་སྐྱུའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཐ་སྟོན་དུ་བདག་གི་སྒྲས་
དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་

པ་ནི་ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལོན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་
ཆོས་ཅན། བྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་

@14B པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། བྱོད་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ནང་པན་རྒྱན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཁ་ཅིག། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། །

ལོངས་སྐྱེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱོར་བཞི་བསྐྱེམས་
སྐྱོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་གྱིས་ལན་ཐོབ་སོ། །མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན།
མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། ལོངས་སྐྱེ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཁོར་ངེས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཤ་སྟག་གིས་བསྐྱོར་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་བྱང་སེམས་
འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་

སུ་ལོངས་སྐྱའི་འཁོར་དུ་བྱང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁ་ཅིག་ །དེ་རིང་གི་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱ་ཆོས་ཅན། དུས་ངེས་པ་ཇི་སྟེད་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་བཞུགས་
པར་ཐལ། ལོངས་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་

ཅན། སང་གི་དུས་སུ་བཞུགས་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ། ཁ་ཅིག་ །ལོངས་སྐྱ་བཞུགས་པའི་གནས་འོག་མིན་དེ། གནས་གཙང་ལྗེའི་ནང་ཆོན་གྱི་འོག་མིན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འོག་མིན་གྱི་

ཏེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པ་གང་ཞིག། གཅིག་ཤོས་ན་ཐེག་དམན་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལོངས་སྐྱ་བཞུགས་པའི་གནས་འོག་མིན་སྟག་པོ་བཞོད་པ་དེ་གནས་གཙང་ལྗེའི་ནང་
ཆོན་གྱི་འོག་མིན་གྱི་སྟངས་དུ་གྲོང་ལས་

@15A ༄། །དགོན་པའི་རྩལ་དུ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །གང་གིས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སྐབས་སུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱལ་སྤྱི་རྒྱན་ཆད་པའི་དུས་མི་སྲིད་དེ།
ལའོར་བ་ཇི་སྲིད་གནས་གྱི་བར་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་

གྱི་རྩལ་བསྟན་པའི་སྤྱལ་སྤྱི་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ། དེས་པ་ལྔ་དང་མི་ལྟན་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་མཐར་ཐུག་གི་གཞུགས་སྤྱུ་སྤྱལ་སྤྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
བཟོ་བོ་སྤྱལ་སྤྱི། སྤྱི་བ་སྤྱལ་སྤྱི། བྱང་རྩབ་ཆེན་

པོའི་སྤྱལ་སྤྱི་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོན་པས་བཟོ་བོ་བེའུ་ཀ་རྩར་སྤྱལ་པའི་སྤྱལ་སྤྱི་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པ་རི་དྲགས་རུ་རུར་སྤྱལ་པའི་སྤྱལ་སྤྱི་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བདག་ཅག་
གི་སྟོན་པ་ལྷ་ཀྱུ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ།

མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས། བཟོ་དང་སྤྱི་བ་བྱང་རྩབ་ཆེ། །སྤྱ་རན་འདའ་པར་ཉག་སྟོན་པ། །སངས་རྒྱས་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་དེ་ནི། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་པོ། །ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར། ཙོད་པ་སྟོང་
བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བས་སྤྱལ་པའི་

སྐྱལ་སྐྱེའོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། མ་བྱལ་ན། དེར་ཐལ། འབྱུག་པ་ལས། བ་སྐྱའི་བྱང་བྱར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་རྣམས་དང་། །ལྷན་ཅིག་
རྩོགས་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་བྲལ་འདས་དང་། །དེ་བཞིན་ལྷ་དང་

ལྷ་མིན་མི་དག་ཀྱང་། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་རྒྱས། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག ། སྟོན་པ་རི་བོང་དུ་སྐྱལ་པའ་རི་བོང་དེ་རི་བོང་ཡིན་ཟེར་ན། དེའི་གཟུགས་དེ་རི་བོང་གི་
གཟུགས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། དེ་རི་བོང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མིར་སྐྱལ་པའི་མི་དེ་མི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། འོན། རི་བོང་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། མི་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

@15B གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྲལ་པ་འགྲིག །གཞན་ཡང་། སྟོན་པ་རྒྱུ་སྐྱལ་པའི་རྒྱ་དེ་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་རི་བོང་དུ་སྐྱལ་པའི་རི་བོང་དེ་རི་བོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། །ཁ་
ཅིག །སྐྱལ་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་རྩེ་གཙོད་པའི་མདོ་ལས།

གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། གང་དག་ང་ལ་སྒྲུབ་ཤེས་བ། འཕྲིན་པའི་ལམ་དུ་ཉུགས་པ་ཡི། སྒྲིབ་པོ་དེ་དག་ང་མི་མཐོང་། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཁས་
ལེན་ན། མདོ་དེ་གསུང་བ་པོ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་ཁས་

ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག སྤྱུལ་སྤྱུ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བེ་རྒྱུ་རྒྱུ་འཕྲི་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་
གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་དེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་པ་

བཞིན་དུ་སྤྱུལ་སྤྱུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བ་མ་ལས། ཇི་ལྟར་བེ་རྒྱུ་རྒྱུ་འཕྲི་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། འཕྲ་དབང་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་ལྟར། འདི་བཞིན་
འགྲོ་སེམས་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། སྤྱུ་པའི་དབང་པོའི་སྤྱུ་ཡི་

གཟུགས་བརྙན་འཆར། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། ལུང་དེའི་དོན་བེ་རྒྱུ་རྒྱུ་འཕྲི་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་བཞིན་དུ་ག་དུལ་བྱ་ལས་དག་
པའི་ངོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུལ་སྤྱུ་སྒྲུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོན་རེ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱི་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། གདུལ་བྱ་ལས་དག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱི་དེ་སེ་སེའི་སྤྱི་བོ་ལས་དག་ཡན་ཆད་ཀྱི་མངོན་
སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དག་སྤོང་ལྷས་

བྱིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་མ་དག་པའི་གདུལ་བྱ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། །དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་འདིའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ། །མཐའ་དཔུང་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ །ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱས་བདག་རྒྱན་

@16A ༄༄༅། །བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་

ཅིག །རང་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱས་བདག་རྒྱན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱས་བདག་རྒྱན་
བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱུས་བདག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱུའི་ཕྱིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་པ་ཁས། རང་ལུགས་ལ། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱུས་བདག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། ཡི་ཤེས་ཆོས་སྐྱུའི་ཕྱིན་ལས་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིན་ལས་དང་བྱིད་

པ་ཐོ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིན་ལས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་བ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་བ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། །དེ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་ཉིར་བདུན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་ལ་མ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་

པའི་ཕྱིན་ལས་ནས། དེ་ལ་མ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིན་ལས་གྱི་བར་ཉིར་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱེད་པ་

པོ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་འགོག་ལམ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན། དགོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་དཀར་
གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདུས་

@16B བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱ་བ་
ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་འགོགས་ལམ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཡང་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་ཕྱིན་
ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དགོ་

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པའི་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་དང་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་
པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་ཕྱིན་

ལས་ཡིན་ན། ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱ་དང་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་འགོད་པ་ལ།
འཕགས་པས་བཞེད་པ་ལྟར་ན། སྤྱལ་སྐྱའི་

ཕྱིན་ལས་རྒྱན་འཆད་པའི་དུས་མི་སྲིད་དེ། སྤྱལ་སྐྱ་རྒྱན་ཆད་པའི་དུས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྦོལ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། ཡེ་ཤེས་ཚེས་སྐྱའི་ཕྱིན་ལས་རྒྱན་འཆད་པའི་དུས་མི་སྲིད་དེ། ཡེ་
ཤེས་ཚེས་སྐྱ་རྒྱན་འཆད་པའི་

དུས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྗེ་བཙུན་ཚེས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་ཟིན་གྱིས་སྤྱ་བཀོད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྱིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དཔྱད་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །

ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་སྦྱིང་པོའི་དཀའ་བའི་གནད། །ལུང་རིགས་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་མ་ཉོར་བར། །གསལ་མཛད་ཚེས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་དེའི་བཞེད་སྟོལ། །བརྒྱད་འཛིན་དང་བཅས་བསྐལ་
བརྒྱུད་དང་རྒྱས་ཤོག།

@17A ཨྲ། །རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་དུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་རྩལ་ལ་འབབ་གླུང་། །ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རིས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དི་མ་ཡོངས་འབྱུང་
ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་

འདི། །དཔར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཚོས་གྱི་སྒོ་མོ་སྒྲོང་ཕྱག་བརྒྱ། །གདངས་ཏི་རྒྱུད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །རིས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་
འབྱོར་ཤོག། བོད་རྒྱལ་ལོ་²¹¹⁵

རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ས་འབྲུག་ལོར་སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་འགོ་གོན་གཏང་སྟེ་དཔར་དུ་བསྐྱེད་པའོ། །ཤུགས་ཀྱི་སྒྲོང་ཚོས་སྐྱ་བ་རག་དབང་སྒོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་
སྐྱར་བའོ། །དཔར་འདི་སེར་བྱེས་གྲུ་ཚང་

དུ་བཞུགས།